

POSTANOWIENIE

Dnia 12 grudnia 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Piotr Prusinowski

w sprawie z odwołania M. Ś.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddziałowi w Ł.
o podleganie ubezpieczeniom,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 12 grudnia 2019 r.,
skargi kasacyjnej ubezpieczonej od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 26 lipca 2018 r., sygn. akt III AUa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 26 lipca 2018 r. Sąd Apelacyjny w (...) na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. zmienił zaskarżony wyrok Sądu Okręgowego w Ł. z dnia 6 czerwca 2017 r. w sprawie M. Ś. o podleganie ubezpieczeniom społecznym.

Sąd Apelacyjny nie podzielił stanowiska Sądu Okręgowego, że M. Ś. faktycznie prowadziła działalność gospodarczą w zakresie usług kosmetycznych od 1 listopada 2015 r. W ocenie Sądu drugiej instancji odwołująca się próbowała stworzyć jedynie pozory prowadzenia takiej działalności i w tym celu złożyła wnioszek o wpis do ewidencji, nabyła kasę fiskalną oraz przedmioty do wykonywania manicure. Wskazał, że prowadzona działalność nie spełniała kryterium ciągłości ani nie miała charakteru zarobkowego. Ubezpieczona była w zaawansowanej ciąży w dacie zarejestrowania działalności, do 4 listopada 2015 r. miała zwolnienie

lekarskie, jej ciąża była podtrzymywana luteiną. Wprawdzie lekarz zezwolił jej na wykonywanie usług kosmetycznych, o ile środki do ich wykonywania nie będą toksyczne, jednak wnioskodawczyni nie mogła mieć pewności, czy jej stan zdrowia nie ulegnie pogorszeniu, skoro uprzednio od 15 maja 2015 r. do 31 października 2015 r. zgodnie z zaświadczeniem lekarskim była niezdolna do pracy. Zdaniem Sądu Apelacyjnego działalność ma charakter zarobkowy, jeżeli jest prowadzona w celu osiągnięcia dochodu (zarobku), rozumianego, jako nadwyżka przychodów nad poniesionymi kosztami. Działalność pozbawiona tego aspektu jest działalnością charytatywną, społeczną, kulturalną i inną (określaną mianem non profit). W ocenie Sądu Apelacyjnego odwołująca się nie przedstawiła obiektywnych i wiarygodnych dowodów na to, że miała rzeczywisty zamiar prowadzenia od 1 listopada 2015 r. działalności gospodarczej, z której osiągalny byłby dochód wystarczający na pokrycie kosztów, choćby składek zadeklarowanych od kwoty 9.879 zł miesięcznie. Sąd podkreślił, że odwołująca w latach 2010-2014 podejmowała zatrudnienie jako operator produkcji, pracownik pomocniczy, magazynier, pakowacz, telemarketer, kasjer, referent ds. sprzedaży produktów bankowych, a przed założeniem działalności gospodarczej, to jest do 31 października 2015 r. była zatrudniona w sklepie L.. Pozyskanie wystarczającej ilości klientek w działalności kosmetycznej wymaga natomiast zdobycia przez osobę świadczącą takie usługi zaufania do umiejętności kosmetyczki. W ocenie Sądu Apelacyjnego ukończenie jednodniowego kursu w Internecie, czy pobieranie korepetycji nie wystarczają do zdobycia takiego zaufania, a w konsekwencji na uzyskanie wysokich w porównaniu do prezentowanego doświadczenia zawodowego deklarowanych dochodów. Zdaniem Sądu Apelacyjnego bez wpływu na treść rozstrzygnięcia pozostawało kontynuowanie przez wnioskodawczynię działalności gospodarczej od kwietnia 2016 r. Zdarza się bowiem, że na skutek wszczęcia kontroli przez organ rentowy, a szczególnie po wydaniu, decyzji o niepodleganiu ubezpieczeniom społecznym, podejmowane są przez osoby zainteresowane różne działania w celu uwiarygodnienia prowadzenia działalności gospodarczej w okresie wcześniejszym.

Skargę kasacyjną oparto na podstawie naruszenia prawa materialnego: art. 2 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej, art. 2a,

art. 6 ust. 1 pkt 5, art. 12 ust. 1, art., 11 ust. 2 i art. 13 pkt 4 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych.

Skarżąca wniosła o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z uwagi na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne: czy podjęcie i prowadzenie działalności gospodarczej przez kobietę będącą w zaawansowanej ciąży stanowi o braku faktycznego zamiaru prowadzeniu tej działalności gospodarczej i w konsekwencji prowadzi do stwierdzenia, że osoba ta nie podlega ubezpieczeniom społecznym z tego tytułu. W ocenie skarżącej istotność tego zagadnienia wyznaczona zostaje nie tylko trudnością problemu prawnego, lecz także znaczeniem jego rozstrzygnięcia dla praktyki obrotu. Stanowisko Sądu Najwyższego odnoszące się do tego zagadnienia może służyć pomocą przy ferowaniu innych rozstrzygnięć sądownictwa powszechnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Brak jest podstaw uzasadniających przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania.

W myśl art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Jeżeli skarżący jako przesłankę uzasadniającą przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazuje występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, to powinien zagadnienie to przedstawić przez jego sformułowanie z przytoczeniem przepisów prawa, na tle których ono powstało, przytoczyć argumenty prawne prowadzące do rozbieżnych ocen prawnych, a także wykazać, że jest to zagadnienie, którego rozwiązanie jest istotne nie tylko dla rozstrzygnięcia rozpoznawanej sprawy, lecz także dla praktyki sądowej (postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 14 stycznia 2016 r., II CSK 382/15, Legalis 1508600; z dnia 21 czerwca 2016 r., V CSK 21/16, Legalis 1482401; z dnia 24 maja 2016 r., I CSK 666/15, LEX nr 2080880). Innymi słowy istotne zagadnienie prawne powinno

kotwiczyć się w regulacji prawnej, która powinna zostać przeanalizowana i opracowana, tak aby to wpierw sam skarżący mógł stwierdzić, że istotne zagadnienie prawne rzeczywiście występuje i dlatego powinien rozpoznać je Sąd Najwyższy (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 maja 2015 r., III UK 206/13). W rozpoznawanej sprawie skarżąca sformułowała zagadnienie prawne bez wskazania przepisów prawa, na gruncie którego się ono ujawniło - zarówno w skardze kasacyjnej, jak i piśmie procesowym z dnia 19 grudnia 2018 r.

Nadto zagadnienie prawne powinno wyrażać problem prawny, którego wyjaśnienie ma znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy w ustalonym stanie faktycznym (postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 19 października 2012 r., III SK 10/12, LEX nr 1228616; z dnia 18 września 2012 r., II CSK 180/12, LEX nr 1230170; z dnia 25 lutego 2008 r., I UK 339/07, LEX nr 453109). Zauważyć należy, że problem prawny ujęty jako istotne zagadnienie prawne występuje w sprawie tylko wtedy, gdy ocena prawna Sądu Najwyższego będzie miała wpływ na rozstrzygnięcie skargi kasacyjnej (postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 28 października 2015 r., I PK 23/15, LEX nr 2021942; z dnia 29 kwietnia 2015 r., II CSK 592/14, LEX nr 1678067). Wbrew twierdzeniom skarżącej w rozpoznawanej sprawie Sąd Apelacyjny dokonując oceny podlegania ubezpieczeniom społecznym nie przyjął stanu zaawansowanej ciąży za okoliczność wyłączającą faktyczny zamiar prowadzenia działalności gospodarczej. Przeciwnie, w ocenie Sądu Apelacyjnego stan ciąży „nie eliminuje możliwości rozpoczęcia prowadzenia działalności gospodarczej, jednakże wpływa na ocenę, czy zarejestrowanie działalności nastąpiło w celu faktycznego jej prowadzenia, czy też w innym celu. Krótki okres między rozpoczęciem działalności gospodarczej a porodem może mieć znaczenie z punktu widzenia zachowania ciągłości działalności gospodarczej” (s. 9 uzasadnienia). Argumentacja przyjęta przez Sąd Apelacyjny sprowadzała się do braku zachowania ciągłości podjętych przez skarżącą działań i braku zarobkowego charakteru działalności. Stąd też problem prawny poddany pod ocenę Sądu Najwyższego jako oderwany od poczynionych w sprawie ustaleń faktycznych, nie uzasadnia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Z uwagi na powyższe, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji.

rg